

Regeling voor financiële ondersteuning van behoud van objecten of collecties op de lijst behorende bij de Wet Behoud Cultuurbezit

Regeling WBC-objecten

mei 2001

1. Inleiding

De Mondriaan Stichting, stimuleringsfonds voor beeldende kunst, vormgeving en museale activiteiten, kan behoudsprojecten ondersteunen voor objecten en collecties¹ die onder de werking van de Wet Behoud Cultuurbezit (WBC) vallen. Met deze regeling beoogt de Mondriaan Stichting enerzijds te bevorderen dat goed gezorgd wordt voor dit belangrijk deel van ons Nederlands cultureel erfgoed dat grotendeels in privaatsbezit is, anderzijds dat dit erfgoed voorzover mogelijk publiekstoegankelijk wordt gemaakt en gehouden. Daarnaast is deze ondersteuningsmogelijkheid bedoeld als compensatie voor de restricties die plaatsing op de WBC-lijst heeft voor de vrijheid van de eigenaren in de omgang met hun bezit.

Deze regeling is een deelreglement als bedoeld in artikel 5 lid 2 van het Algemeen Reglement van de Mondriaan Stichting. Het Algemeen Reglement is op aanvraag bij de Mondriaan Stichting verkrijgbaar.

2. Wie kunnen een aanvraag indienen?

Een aanvraag kan worden ingediend door de eigenaar of door de beheerder van een object of collectie die onder de bescherming van de Wet Behoud Cultuurbezit valt. In afwijking van het Algemeen Reglement van de Mondriaan Stichting kan een aanvraag in dit geval ook door een natuurlijk persoon worden gedaan.

3. Waarvoor kan ondersteuning worden aangevraagd?

Het project moet een object betreffen dat geplaatst is op de lijst behorende bij de Wet Behoud Cultuurbezit. De Mondriaan Stichting zal een project in financiële zin nooit volledig ondersteunen. Er moet maatschappelijk draagvlak zijn voor het behoud, wat onder andere blijkt uit de hoogte van de financiële bijdrage van de aanvrager zelf en inkomsten van bijvoor-

beeld publiek, overheden, fondsen en eventueel sponsors.

In afwijking van het Algemeen Reglement van de Mondriaan Stichting kan de bijdrage van de Mondriaan Stichting in dit geval oplopen tot maximaal 60% van de kosten die voor ondersteuning in aanmerking komen.

De volgende kosten komen voor ondersteuning in aanmerking:

- Kosten voor actieve conservering, waaronder wordt verstaan de behandeling van het object met als doel het verval een halt toe te roepen of af te remmen. Hierbij wordt het object niet hersteld.

- Kosten voor passieve conservering in de vorm van preventie van verval door middel van goede bewaaromstandigheden. Voorbeelden hiervan zijn UV-wering, goede verpakking en opberging, bevochtigers en ontvochtigers, thermohygrografen, schimmelen ongediertebestrijding. Depotvoorziening komt niet in aanmerking.

- Kosten voor restauratie van het object. Naast voorkoming van verval door goede bewaaromstandigheden en een behandeling van de objecten zelf kan het voor een betekenisvolle of visueel aantrekkelijke presentatie nodig zijn dat het object wordt hersteld of gerestaureerd. Restauratie kan alleen worden ondersteund wanneer de objecten daadwerkelijk meermalen per week en op gezette tijden en zonder afspraak voor het publiek toegankelijk zijn.

Als het gaat om roerend industrieel erfgoed dient, de restauratie noodzakelijk te zijn om het object in bedrijfswaardige staat terug te brengen. De vervanging van onderdelen blijft beperkt tot datgene dat absoluut noodzakelijk is voor de constructie, werking of de veiligheid.

- Kosten van duplicering. Dit is alleen van toepassing wanneer het object hetzij door het gebruikte materiaal het slachtoffer is van een niet te stuiten intern proces van verval (film bijvoorbeeld, of sommige papiersoorten), hetzij zo intensief wordt gebruikt (bijvoorbeeld foto's, oude

handschriften of bladmuziek) dat het behoud bedreigd wordt.

- Kosten van onderzoek en advies inzake behoudsmethoden en bewaaromstandigheden, voorzover die leiden tot een behoudsproject dat onder een van de voornoemde categorieën valt.

De bewaaromstandigheden van de te behandelen collecties of voorwerpen moeten zodanig zijn dat de conditie van de objecten na behandeling zo min mogelijk achteruit zal gaan. Dit houdt ook in dat de voorwerpen goed beveiligd dienen te zijn.

4. Welke criteria en voorwaarden hanteren wij bij de beoordeling?

Onder meer vanwege de beperkte hoeveelheid beschikbare middelen is selectie noodzakelijk. Daarom zullen aanvragen in de regel, na een formele toetsing, aan deskundige adviseurs worden voorgelegd. Aan de volgende criteria en voorwaarden moet in ieder geval worden voldaan:

- De gekozen behoudsmethoden of behoudsmaatregelen zijn effectief.
- Het project is urgent.
- De bewaaromstandigheden niveau (inclusief de beveiliging) zijn van voldoende niveau.
- De publiekstoegankelijkheid van het object of de collectie na restauratie is gewaarborgd; een beperking van de toegankelijkheid kan alleen worden ingegeven door de aard van het object.
- Er is voldoende draagvlak voor het project.
- Er zijn garanties voor behoud van het object op lange termijn.

In verband met de beperktheid van de beschikbare middelen kan nadere selectie nodig zijn op basis van cultuurhistorische waarde en urgentie.

5. Aan welke voorwaarden moet de aanvraag voldoen?

Een aanvraag kan worden ingediend door de vragen op de bijgaande checklist² in de aangegeven volgorde te beantwoorden. De aanvraag moet ondertekend zijn en vergezeld gaan van documentatiemateriaal en een sluitende begroting. De aanvraag

dient minimaal drie maanden voor
aanvang van het project in ons bezit
te zijn.

De aanvraag dient vergezeld te
gaan van een sluitende begroting, dat
wil zeggen een begroting waarbij het
totaal aan inkomsten, inclusief de
gevraagde bijdrage van de Mondriaan
Stichting, gelijk is aan de totale uitga-
ven. Deze begroting omvat het hele
project, dus ook de kosten die niet
voor ondersteuning door de
Mondriaan Stichting in aanmerking
komen. Wij verwijzen naar de bij-
gaande checklist voor meer informa-
tie over de gegevens die de aanvraag
moet bevatten.²

Het bedrag dat bij de Mondriaan
Stichting wordt aangevraagd mag niet
hoger zijn dan 60% van de totale kos-
ten.

De te ondersteunen projecten heb-
ben een maximale looptijd van drie
jaar.

6. Procedure

Als u een aanvraag voor financiële
ondersteuning overweegt, wordt u
verzocht eerst telefonisch contact op

te nemen met de Mondriaan Stichting
(020-6762032). Er kan dan een oriën-
terend gesprek gevoerd worden met
een medewerker van de Mondriaan
Stichting, waarna u een aanvraag
kunt indienen.

Wanneer uw aanvraag aan de for-
mele eisen voldoet zal de Mondriaan
Stichting over uw aanvraag deskun-
dig advies inwinnen bij het Instituut
Collectie Nederland en eventueel
andere deskundigen De Mondriaan
Stichting kan verlangen dat de advi-
seurs in staat worden gesteld begin-
nen de eindtoestand en de bewaarom-
standigheden van het object te con-
troleren.

Als behandeltermijn voor een aan-
vraag rekent de Mondriaan Stichting
drie maanden. Deze periode is nodig
in verband met het inwinnen van het
advies. U ontvangt schriftelijk bericht
over het besluit op de aanvraag.

¹ Steeds als hierna in deze regeling wordt gespro-
ken over object, worden zowel objecten als collec-
ties bedoeld.

² De checklist is op aanvraag bij de Mondriaan
Stichting verkrijgbaar.